

תת"ע 6836/03/18 - מדינת ישראל נגד סמר ח'לאילה

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

תת"ע 6836-03-18

תת"ע 6837-03-18

תת"ע 6838-03-18

תת"ע 6839-03-18

תת"ע 6840-03-18

תת"ע 6847-03-18

תת"ע 5679-04-18

תת"ע 10016-04-18

תת"ע 10348-04-18

תת"ע 4219-05-18

תת"ע 4220-05-18 מדינת ישראל נ' ח'לאילה

בפני השופט אבישי קאופמן
מדינת ישראל

נגד
נאשמת
סמר ח'לאילה

החלטה

הרקע להליכים דנן:

כנגד הנאשמת הוגשו 11 אישומים בגין עבירות תנועה של נהיגה במהירות שמעל למותר, אשר מבוססים על צילום במערכת א'3.

הנאשמת טענה להתיישנות העבירות, וזאת מאחר ולטענתה לא קיבלה כל הודעה על העבירות עד יום 26.10.2017, שאז קיבלה דרישת תשלום מרשות האכיפה.

העבירות בוצעו בתקופה שבין 7.12.2013 (תיק 4219-05-18) ועד 31.5.2017 (תיק 10348-04-18), כך שאם התקבל טענת הנאשמת לפיה לא קיבלה הודעה עד יום 26.10.2017, הרי שתקופת ההתיישנות לגביהן חלפה לפי הוראת סעיף 225א לחסד"פ הקובע בסעיף קטן א1 כי בעבירה המבוססת על צילום יש להמציא הודעה לבעל הרכב **בתוך ארבעה חודשים** ממועד העבירה.

לאחר קבלת ההודעה הנ"ל פנתה הנאשמת למרכז הגבייה **בבקשה לביטול הדוחות**.

בתגובה לבקשה זו הודיע מרכז הגבייה לנאשמת ביום 23.11.2017 כי "התובע הדין בבקשתך, בהסתמך על העילות המפורטות בחוק, החליט להיענות לבקשתך ולאפשר לך לשלם את הקנס המקורי".

במילים אחרות, מרכז הגבייה לא מצא אסמכתא לסתור את טענת הנאשמת כי לא קיבלה הודעה מוקדמת יותר על הדוחות. עם זאת, ועל אף שבהודעה נרשם כי טענת הנאשמת "התקבלה", לא בוטלו הדוחות אלא שאל הנאשמת נשלחו הודעות תשלום קנס מעודכנות ולצידן אפשרות להגיש בקשה להישפט. הנאשמת הגישה אכן בקשות להישפט בכל אחד מן הדוחות ובעקבות בקשתה נפתחו ההליכים דנן.

במסגרת הדיון הראשון בתיקים דנן העלה הסנגור טענת התיישנות.

ביום 22.4 מסרה המאשימה תגובה בעל פה בדיון, טענה כי ההודעות נשלחו לכתובת המעודכנת במשרד הפנים "סכנין" וחזרו עם הערה "לא ידוע במען". לפיכך סבורה המאשימה כי מדובר בהמצאה כדין שכן הנאשמת אינה יכולה "לאחוז במקבל בשני קצותיו", לא לעדכן כתובתה ולטעון לאי המצאה.

ביום 8.5 הגישה המאשימה תגובה בכתב אשר חוזרת למעשה על אותן טענות.

ביום 14.5 הגישה המאשימה תגובה נוספת והוסיפה וטענה כי כללי ההתיישנות אינם חלים על מי שהגיש בקשה להישפט לפי סעיף 225א(א') (ב').

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, החלטתי לקבל את טענת הנאשמת להתיישנות ההליכים נגדה ולהורות על סגירת התיקים.

המצב המשפטי:

כאמור לעיל, סוגיית התיישנות אישום בעבירת תעבורה המתבססת על צילום רכב, מוסדרת בסעיף 225א(א1) לחוק סדר הדין הפלילי, אשר קובע:

" היתה העבירה עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה, שהחשד לביצועה מבוסס על צילום רכב כאמור בסעיף 27א לפקודה האמורה, לא יוגש עליה כתב אישום ולא יומצאו לבעל הרכב בענינה הזמנה או הודעת תשלום קנס, אם כתב האישום, ההזמנה או הודעת תשלום הקנס טרם נשלחו ועברה תקופה כמפורט להלן:

(1) ארבעה חודשים ממועד ביצוע העבירה, למעט רכב כאמור בפסקה (2).

הוראה זו הוספה לחוק בתיקון 43 לחוק בשנת 2005, כאשר בדברי ההסבר להצעת התיקון מציין המחוקק:

"שלא כמו במקרה שבו מקבל מבצע העבירה הודעת תשלום קנס מיד לאחר ביצוע העבירה, עיכוב במסירת הודעת קנס המבוססת על צילום רכב מקשה על מקבל הדוח להתגונן, שכן לאחר תקופה ממושכת קשה לבעל הרכב לשחזר את האירועים או לאתר מי נהג ברכב בעת ביצוע העבירה. בהתאם להצעת החוק, אם החשד לביצוע העבירה מבוסס על צילום רכב, ניתן יהיה למסור הודעת תשלום קנס או

עמוד 2

להגיש כתב אישום רק בתוך 120 ימים מיום ביצוע העבירה... התיקונים המוצעים
ימנעו סיכול הגנה אפשרית על ידי החשוד בביצוע העבירה".

ובמילים פשוטות - יש להמציא את ההודעה לבעל הרכב בסמוך לאחר העבירה, בכדי לאפשר לו להתגונן כראוי כנגד
האישום נגדו. שהרי, בניגוד לדוח הנמסר לנהג בידי שוטר על אתר, דוח המתקבל בביתו זמן משמעותי לאחר האירוע
מקשה על אדם לשחזר את הפרטים לצרכי התגוננות מפניו.

השאלה להכרעה:

במקרה דנן, המאשימה למעשה אינה חולקת על כך שאין בידה ראיה להמצאת הדוחות במועד. המאשימה אישרה כי
הדוחות הוחזרו בידי הדואר, ומסיבה זו אף הסכימה המאשימה לאפשר לנאשמת תשלום הקנסות המקוריים למרות
שלכאורה חלף המועד לכך.

השאלה שיש להכריע בה היא, אפוא, האם אי קבלת הדוחות מקימה לנאשמת טענת התיישנות, או שהיא **מנועה**
מלהעלות טענה זו במקרה דנן.

ההמצאה:

ראשית, יוער כי בשום שלב עד כה לא הציגה המאשימה את אישורי הדואר ולא הראתה לאן נשלחו ההודעות. הניסיון
שנצבר מטיפול בתיקים דומים רבים, מלמד כי לעתים קרובות נשלחות ההודעות בלא כל פרט מעבר לשם הנמען
והכתובת "סכנין", דהיינו ללא מס' תעודת זהות או כל זיהוי ספציפי אחר. בנסיבות אלה אין פלא כי הדואר לא הצליח
לבצע מסירה של הדוחות.

**לפיכך, דומה כי המאשימה לא עמדה אפילו בנטל הראשוני להראות שהדוחות נשלחו לכתובתה הרשומה של
הנאשמת, שכן מובן כי בהעדר פרטי זיהוי אחרים, מס' הזהות של הנמען הוא חלק מהכתובת הרשומה.**

ראו בהקשר זה החלטה בעפ"ת 2428-07-10 בעניין **סחר אבו סביה** שם קבע בית המשפט המחוזי בנצרת כי בהעדר
פרטים מהותיים לא ניתן לקבוע כי הייתה המצאה לכתובת הרשומה.

המצאה ל"כתובת הרשומה":

אולם מעבר לכך, גם אם אניח שאכן כלל המשלוח את מס' הזיהוי, עדיין אינני רואה מקום לקבוע כי המצאה לכתובת
הרשומה היא המצאה כדין. ודוק - אין המדובר במקרה בו הדוח התקבל בכתובת הרשומה, שאינה עדכנית, כמו **בעניין**
כוכבי עליו ביקשה המאשימה להסתמך (רע"פ 2096/07). אף אין מדובר במקרה בו הדואר החזיר את המכתב עם

הערה "לא נדרש", אלא במקרה בו רשות הדואר מאשרת כי לא הצליחה להמציא את דבר הדואר, עקב כתובת לא נכונה או מספיקה.

טענתה העיקרית של המאשימה היא כאמור כי כל עוד הנאשמת אינה טורחת לעדכן כתובת טובה יותר, אין היא יכולה לטעון שדברי הדואר לא הומצאו לכתובתה. המדובר אכן במצב בעייתי, ואין הדעת נוחה מכך שאדם יוכל להתחמק מקבלת דברי דואר. אך מנגד, אין להתעלם מכך, שהמדינה נותנת יד להתנהגות זו, ואינה מחייבת אדם למסור כתובת מלאה לצרכי המצאה.

יודגש כי אין מדובר באזרח "מקרי" אליו נשלחת הודעה. המדובר במי שרשומה כבעלת הרכב בו בוצעה עבירה לכאורה. המדינה יכולה לדרוש מבעל רכב, בבואו לרשום את הרכב על שמו, למסור כתובת מלאה מספקת להמצאת הדואר. רישיון הרכב אף מחודש בכל שנה, והמדינה יכולה להתנות חידושו במסירת כתובת מלאה.

יתרה מכך, במציאות הטכנולוגית של ימינו, אף ניתן לדרוש המצאת "כתובת אלקטרונית" לקבלת הודעות רשמיות הנוגעות לאותו רכב, ולא להסתמך דווקא על המצאה פיזית בדואר.

הדברים נכונים במיוחד באשר לאזרחים תושבי רשויות ערביות, שם מן המפורסמות כי, בידיעת המדינה, אין רישום מסודר של רחובות, מספרי בתים וכתובות מגורים.

הנה, מצד אחד המדינה משלימה עם התנהלות זו של אזרחיה, אך מנגד טוענת מי שמתנהל בצורה - חוקית - זו, לא יוכל לטעון כנגד המצאת דברי דואר.

אין צורך להסביר את חשיבות המצאת דברי הדואר לאזרח ולא ניתן לקיים הליך משפטי הוגן בהעדר המצאה. ראו למשל ההחלטה בעפ"ת 67571-03-18 בעניין **אפשטיין** שם פסל בית המשפט המחוזי בחיפה את הנוהג להמצאת זימון לדיון על דרך הדבקה. בדומה קבע בית המשפט המחוזי דרישות מחמירות שנקבעו על מנת לאשר המצאה במקרים בהם דבר הדואר הוחזר עם הערה "לא נדרש" עפ"ת 48179-03-18 **לב שניידר** ועפ"ת 11777-05-18 **אחמד סח'ניני**.

אשר על כן, אינני סבור כי בהעדר "כתובת מלאה" הנאשמת מנועה מלטעון להתיישנות בגין אי המצאה.

האם מנועה הנאשמת מלהעלות טענתה מאחר והגישה בקשה להישפט?

טענה נוספת של המאשימה כאמור היא הטענה כי הנאשמת אינה יכולה להעלות טענת התיישנות מאחר והגישה בקשה להישפט. גם טענה זו לא אוכל לקבל

ראשית, יש לזכור כי הנאשמת טוענת כי טענתה בדבר התיישנות התגבשה **לפני** הגשת בקשתה. הנאשמת פתחה והגישה הליך של ביטול הדוחות, טענתה התקבלה באופן חלקי בידי המאשימה, ורק אז הגישה בקשה להישפט. המאשימה אינה מסבירה כיצד היה על הנאשמת לפעול אחרת במקרה כזה.

אם אקבל טענת המאשימה בהקשר זה, כי אז ניתן לראות בהתנהלותה כהכשלת הנאשמת(!), אשר מצד אחד מקבלת הודעה שטענתה התקבלה, והיא מקבלת אפשרות לבקש להישפט בגין הדוחות, אך מצד שני טוענת המאשימה כי מרגע שהגישה בקשתה להישפט, כאילו וויתרה על טענתה לביטול. אין המדובר בהתנהלות ראויה מצד בעל דין כלשהו, ובוודאי שלא מצד המדינה.

שנית, ראיתי לנכון לציין בהקשר זה את ההחלטה בעפ"א 23016-09-11 בעניין **רון משה** שם דחה בבית המשפט המחוזי בתל אביב טענה דומה וקבע:

"המערער לא ביקש להישפט אלא ביקש לבטל את הודעות הקנס מחמת התיישנות העבירות, אך **כיוון שבמסגרת הליך פלילי ניתן לברר טענת התיישנות רק לאחר הגשת כתב אישום**, ומשהחליטה התביעה להגיש כתבי אישום באיחור - אין לראות בנאשם כמי שביקש להאריך לו את המועד להישפט. הרי הוא לא ביקש זאת כלל ועיקר. כל שביקש הוא לטעון כי העבירות התיישנו ואם ניתן לטעון טענה זו רק לאחר הגשת כתב אישום, אין פירושו של דבר שהוא אכן ביקש להאריך לו את המועד להישפט, אלא מדובר בעניין פרוצדורלי הנעוץ בסדרי הדין".

עוד ראו החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת בע"פ 1104/03 בעניין **אורי שקד**, שם קבע בית המשפט כי ניתן לקבל טענת התיישנות מפי מי שהגיש בקשה להארכת מועד להישפט, תוך שבית המשפט מתייחס ליחס בין הוראות סעיפי החוק השונות.

לאור כל האמור לעיל, אני מקבל אפוא, את טענת הנאשמת, קובע כי האישומים נגדה התיישנו ומורה על סגירת התיקים שבכותרת.

ניתנה היום, ה' תמוז תשע"ח, 18 יוני 2018.